

نام و نام خانوادگی : سئوالات امتحان درس: علوم و فنون ادبی ۲ پایه : یازدهم رشته : انسانی نام دبیر : خانم محمدی		باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۹۹ تعداد صفحه : ۳ تعداد سؤال : ۲۱		تاریخ آزمون : ۹۸/ ۱۰ / ۱۲ مدت امتحان: ۸۰ دقیقه نیاز به پاسخنامه دارد ☐ ندارد ☒ شماره صندلی :		مهر آموزشگاه
تاریخ تصحیح: ۹۸/ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:						
ردیف	شرح سوالات				بارم	
۱	در عبارات زیر گزینه‌های درست و نادرست را مشخص کنید: الف) در رنگ‌های پایان هر پایه مرز پایه‌های آوایی رانشان می‌دهند. درست ☒ نادرست ☐ ب) پایه‌ها مانند آجرهایی هستند که در ساخت بنای شعر به کار می‌روند. درست ☒ نادرست ☐ ج) خواجهی کرمانی با تلفیق عشق و عرفان ،غزل فارسی را به کمال رساند. درست ☐ نادرست ☒ د) به پایه‌های تکراری منظم چهارهجایی، پایه‌های آوایی همسان می‌گویند. درست ☒ نادرست ☐				۱	
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید: الف) قناعت پیشگی وبی اعتباری دنیا در اشعار ابن یمین دیده می‌شود. ب) تاسیس عمارت ربع رشیدی اقدام مهم فرهنگی خواجه رشیدالدین می باشد . ج) قدیمی‌ترین تاریخ نوشته شده دربارهٔ تیمور، کتاب ظفرنامه‌ی شامی است. د) تشبیهی که چهار رکن یا سه رکن را در خود داشته باشد تشبیه گسترده است. ه) آرایهٔ تشبیه، مجاز، کنایه، استعاره در حوزهٔ علم بیان بررسی می‌شود. و) رابطه و پیوندی که میان حقیقت و مجاز وجود دارد علاقه می‌گویند.				۱.۵	
۳	دلیل نام‌گذاری سبک عراقی به این نام چه بود؟ بعد از حمله‌ی مغول کانون‌های فرهنگی از خراسان به عراق عجم منتقل شد. شاعران و نویسندگان بزرگ غالبا از اهالی شهرهای عراق عجم، اصفهان، همدان، ری، اراک بودند.				۰.۷۵	
۴	ویژگی فکری سبک خراسانی و عراقی را بنویسید؟ (۲ مورد) خراسانی: ستایش فرد، شادی‌گرایی، وصال، زمینی بودن معشوق عراقی: ستایش عشق، غم‌گرایی، فراق، آسمانی بودن معشوق				۱	
۵	چرا در عصر مغول و تیمور تاریخ نویسی رواج پیدا کرد؟ از اوایل دوره‌ی مغول به خاطر علاقمندی شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و تا دوره‌ی تیموری ادامه یافت.				۱	
۶	«موش و گربه» اثر کیست؟ موضوع آن را بنویسید؟ اثر عبید زاکانی با موضوع ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه‌ی تمثیل				۰.۷۵	
۷	هریک از توضیحات زیر مربوط به کدام یک از آثار ذکر شده است؟ (عشاق‌نامه - المعجم - عطاملک جوینی) الف) مهم‌ترین اثر در علم عروض ،قافیه، بدیع و نقد شعر است. (المعجم) ب) این کتاب در شرح ظهور چنگیز است. (عطاملک جوینی) ج) اثر معروف فخر الدین عراقی است. (عشاق‌نامه)				۰.۷۵	

۸	در بیت زیر پایه‌های تشبیه را مشخص کنید: <u>صدا چون بوی گل درجنبش آب</u> مشبه ادات مشبه‌به به آرامی به هر سو پخش می‌گشت وجه شبه	۱																																	
۹	در بیت زیر «مشبه» و «مشبه به» را مشخص کنید و نوع آن را بنویسید: گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد مشبه‌به مشبه تشبیه فشرده	۰.۷۵																																	
۱۰	در شعر «زندگی آتشگهی دیرنده پابرجاست / ورنه خاموش است و خاموشی گناه ماست» کدام پایه تشبیه حذف شده؟ نوع تشبیه را بنویسید؟ ادات تشبیه خوف است. (تشبیه گسترده)	۰.۵																																	
۱۱	در ابیات زیر مجازها را بیابید و معنی آن را بنویسید و قرینه را مشخص کنید: الف) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت مجاز از شعر قرینه ب) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی مجاز از مردم قرینه چو آتش تیشه می زد کوه می سفت تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا	۱.۵																																	
۱۲	در همه گزینه‌ها جز گزینه تشبیه دیده می‌شود. الف) من خویشتن اسیر کمند نظر شدم ب) مگسی کجا تواند که بیفکند عقابی ج) گهی چواشک نشستم گهی چو رنگ پریدم د) بگذار تابه چاه مذلت فرو رود.	۰.۵																																	
۱۳	در سرودهٔ نیما «جدار دنده‌های نی به دیوار اتاقم دراد از خشکیش می‌ترکد / چون دل یاران که در هجران یاران» کدام گزینه «مشبه‌به» است؟ الف) دل یاران ب) جدار دنده‌ها ج) خشکیش د) هجران یاران	۰.۵																																	
۱۴	خوشه‌های هجایی هریک از واژه‌ها را مشخص کنید: دریادلان (— U —) نمی‌دانم (— — — U)	۰.۵																																	
۱۵	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید خوشه‌های هجایی و وزن آن را مشخص کنید: مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیل خداوندا شب‌نم را روزگردان چو روزم بر جهان پیروز گردان <table><tr><td>خ</td><td>دا</td><td>ون</td><td>دا</td><td>ش</td><td>بم</td><td>را</td><td>رو</td><td>ز</td><td>گر</td><td>دان</td></tr><tr><td>چ</td><td>رو</td><td>زم</td><td>بر</td><td>ج</td><td>هان</td><td>پیه</td><td>رو</td><td>ز</td><td>گر</td><td>دان</td></tr><tr><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>/ —</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>/ —</td><td></td><td>U</td><td>—</td></tr></table>	خ	دا	ون	دا	ش	بم	را	رو	ز	گر	دان	چ	رو	زم	بر	ج	هان	پیه	رو	ز	گر	دان	U	—	—	/ —	U	—	—	/ —		U	—	۲
خ	دا	ون	دا	ش	بم	را	رو	ز	گر	دان																									
چ	رو	زم	بر	ج	هان	پیه	رو	ز	گر	دان																									
U	—	—	/ —	U	—	—	/ —		U	—																									
۱۶	برای هریک از خوشه‌های زیر وزن معادل آن را بنویسید: (— — U —) (— — — U) (— — — U) (— — — U) فعلولن فاعلاتن	۰.۵																																	
۱۷	وزن بیت «هر کسی از ظن خودش یار من / از درون من نجست اسرار من» در کدام گزینه آمده است؟ الف) فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن ب) فاعلاتن، فاعلاتن، فعلن ج) فاعلاتن، فاعلاتن، فعلن د) فاعلاتن، فاعلاتن، فعلن	۰.۵																																	

۱۸	خوشه‌های هجایی بیت زیر در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟ تانگردی بی خبر از جسم و جان کی خبریابی ز جانان یک زمان الف) — U — / — UU — / — — U — (ب) — U — / — — U — / — — U — ج) — U — / — — UU / — — U — د) — U — / — — UU / — — U —	۰.۵
۱۹	متن زیر را از نظر زیبایی‌شناسی و تاریخ ادبیات بررسی کنید: قرن ۷، ویژگی سبک عراقی دارد. تلمیح به ماجرای خلقت آدم « پس از ابرکرم، باران، محبت برخاک آدم بارید؛ و خاک را گل کرد و به ید قدرت درگل از گل دل کرد». گل: واژه‌آرایی دل، گل: جناس ابر کرم، باران رحمت: اضافه تشبیهی متن: مسجع	۱.۵
۲۰	با توجه به شعر به سوالات پاسخ دهید: من ندانستم از اول که تو به مهر و وفایی عهد نابستن از آن به که ببندی و نیایی شمع را باید از این خانه به در بردن و کشتن تابۀ همسایه نگوید که تو در خانه مایی تومپندار که سعدی ز کمندت بگریزد چون بدانست که در بند تو خوش تر ز رهایی استعاره تخلص الف) شعر در چه قالبی سرود ه شده است؟ غزل عاشقانه ب) قلمرو فکری شعر را بنویسید؟ ستایش عشق ج) قلمرو ادبی شعر را بنویسید؟ شمع، استعاره - کشتن کنایه از دل بردن - کمند مجاز از گیسو همان طنابی که اسیر می‌کند.	۱.۵
۲۱	بیت زیر را از نظر ادبی (آرایه ها) بررسی کنید: سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم وزاین درخت همین میوه غم است برم سرم - برم: جناس میوه‌ی غم: تشبیه بلیغ یا اضافه‌ی تشبیهی درخت: استعاره سر: مجاز از موی سر تشبیه سر به درخت شکوفه دار درخت شکوفه، میوه: مراعات النظیر	۱.۵
	انسان‌های بزرگ زاده نمی‌شوند، ساخته می‌شوند.	۲۰